

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/396/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7513202985
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Angelika Sopoligová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7513202985.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Angeliky Sopoligovej a členiek senátu Mgr. Zuzany Čisovskej a JUDr. Evy Feťkovej v spore žalobcu: ROGUS, s.r.o., so sídlom v Budimíri 224, IČO: 36 578 401 proti žalovanému: Obec Trst'any, 044 45 Trst'any, IČO: 00 324 825, zastúpenej: JUDr. Jaroslav Bódiš, advokát, so sídlom v Košiciach, Humenská 18, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie č.k. 16C/18/2013-182 zo dňa 8.6.2018

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. P r i z n á v a žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice - okolie (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví rozhodol v tomto znení:

- I. Žalobu zamieta.
- II. Žalobca je povinný nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 33,33 %.

2. Súd prvej inštancie tak rozhodol o žalobe zo dňa 27.2.2013, ktorou sa žalobca domáhal zaplata sumy 30.000 eur s 8,75 % úrokom ročne od 15.1.2013 do zaplata, pozostávajúcej z náhrady skutočnej škody a ušlého zisku vo výške 20.000 eur a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 10.000, spôsobenej nesprávnym úradným postupom žalovanej, titulom zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.

3. Po skutkovej stránke žalobca uplatnený nárok odôvodnil tak, že dňa 18.1.2010 sa pri návšteve bánk (Slovenská sporiteľňa, a.s. a Dexia banka Slovensko a.s.) dozvedel, že má blokovaný účet v oboch bankách v dôsledku exekúcie, vedenej žalovanou na sumu 612,90 eur na základe nariadenia žalovanej obce sp. zn. 3/2010. Žalobcovi pritom nebol doručený žiaden exekučný titul. Blokácia v Dexia banke Slovensko a.s. trvala až do konca roka 2012. Až na urgenciu žalobcu mu žalovaná listom zo dňa 5.10.2012 oznámila, že blokácia účtov bola vykonaná v zmysle § 83 písm. a) zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov daňovým exekučným príkazom zo dňa 12.2.2010 z titulu nezaplata nájomného za nájom pozemkov podľa nájomnej zmluvy z 1.3.2005 za rok 2009 do 31.10.2009 v sume 612,79 eur. Podľa názoru žalobcu pohľadávka z nájomného za pozemky nie je daňovým nedoplatkom, ktorý by mohla obec vymáhať ako správca dane v exekučnom daňovom konaní. Zo strany žalovanej preto ide o nesprávny, nezákonný úradný postup, čím je daná zodpovednosť obce za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Žalobca tvrdil, že nesprávnym úradným postupom obce mu bola spôsobená škoda, spočívajúca v tom, že v dôsledku nezákonnej blokácie účtov nemohol zaplatiť leasingové

splátky a iné záväzky z faktúr, za čo bol sankcionovaný a to až do konca roka 2012. Žalobcovi tak bolo zabránené v podnikaní, musel si požičať peňažné prostriedky za neprimerané úroky. Zároveň došlo aj k poškodeniu mena spoločnosti žalobcu v bankách, ktoré mu v dôsledku exekúcie odmietli poskytnúť úver. Žalobca listom zo dňa 14.1.2013 požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie nároku na náhradu, no bezvýsledne. Na podporu svojich tvrdení žalobca predložil kópie zmlúv o pôžičke zo dňa 31.12.2010, 31.12.2011, 31.12.2012, 31.12.2013 a 31.12.2014 uzavretých medzi žalobcom a jeho jediným konateľom, daňových priznaní k dani z príjmov žalobcu za rok 2013 a 2014, výkazov ziskov a strát, súvahy za rok 2013 a účtovnej závierky za rok 2014.

4. Žalovaná nárok žalobcu pokladala za nedôvodný. Mala za to, že žalobca nepredložil žiadne relevantné dôkazy, preukazujúce výšku uplatnenej škody, ako aj príčinnú súvislosť medzi konaním žalovanej a škodou. Zdôraznila, že podľa dokladov predložených žalobcom bol v roku 2011 obrat spoločnosti vo výške 18.951 eur, preto blokácia sumy 612 eur nemohla spôsobiť tak vážne komplikácie, ako to tvrdí žalobca.

5. Z exekučného spisu žalovanej č. 3/2010 súd zistil, že faktúrou č. 2/09 zo dňa 18.11.2009 bolo žalobcovi vyfakturované nájomné za ornú pôdu za rok 2009 v sume 612,90 eur. Faktúra bola žalobcovi doručená dňa 20.11.2009. Žalovaná vydala dňa 12.1.2010 daňový exekučný príkaz na prikázanie pohľadávky z účtu žalobcu vedeného v Slovenskej sporiteľni, a.s. na vymoženie daňového nedoplatku na dani z nehnuteľnosti a poplatkov za obdobie od 1.1.2009 do 30.11.2009 vo výške celkom 612,90 eur. Obdobný daňový exekučný príkaz vydala žalovaná aj na prikázanie pohľadávky z účtu žalobcu v Dexia banke. Žiadosťami zo dňa 12.1.2010 žalovaná požiadala obe banky o oznámenie účtov žalobcu, ako aj stavu finančných prostriedkov na účtoch. Podľa výpisu z účtu žalovanej zo dňa 12.2.2010 bola na jej účet titulom vedenej exekúcie dňa 11.2.2010 poukázaná z účtu žalobcu vedeného v Slovenskej sporiteľni a.s. suma 612,90 eur. Listom zo dňa 6.11.2012 žalovaná požiadala Dexia banku Slovensko a.s. o zrušenie blokácie účtu žalobcu ako daňového dlžníka z dôvodu zaplatenia dlhu v inej banke.

6. Po právnej stránke súd prvej inštancie vec posúdil podľa § 73 ods.4, § 74 ods.1, § 75 ods.1, § 75 ods.2 písm.f), § 76 ods.1, 3 a 5, § 77 ods.1, § 78, § 83, § 83a ods.1 veta prvá, 3, 5 a 7, § 80 ods.1 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov, ust. § 10, § 5 ods.1, § 14 ods.1, 2, § 15 a § 16 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci.

7. Súd konštatoval, že uplatnený nárok bol predbežne prerokovaný v zmysle ust. § 15, § 16 zákona č. 514/2003 Z.z., čím boli splnené podmienky vyžadované zákonom pre konanie o nároku žalobcu pred súdom. Zároveň však poukázal na ust. § 16 ods.4 veta druhá cit. zákona, podľa ktorého pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Súd skúmal, či sú (kumulatívne) splnené základné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu, ktorými sú 1. nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup, 2. vznik škody ako majetkovej či nemajetkovej ujmy a 3. príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, s tým, že všetky tieto predpoklady musia byť splnené súčasne a teda, o vzniku zodpovednosti nemožno hovoriť, ak chýba ktorýkoľvek z týchto predpokladov.

8. Vychádzajúc z predložených listín, predovšetkým z obsahu exekučného spisu sp.zn. Ex 3/2010 súd dospel k záveru, že zo strany žalovanej ako obce - správcu dane, došlo k nesprávnemu úradnému postupu pri vykonávaní daňovej exekúcie voči žalobcovi. V prvom rade konštatoval, že dlh žalobcu voči žalovanej titulom neuhradeného nájomného na základe uzavretej nájomnej zmluvy nemôže byť exekučným titulom pre daňovú exekúciu, nakoľko nejde o žiaden zákonom predpokladaný titul v zmysle vyššie cit. ust. § 74 ods.1 zákona č. 511/1992 Zb. Postup žalovanej ako správcu dane pri vykonávaní daňovej exekúcie (na podklade nezákonného exekučného titulu) bol teda nesprávny, pretože nebol v súlade s vyššie cit. ust. § 75 ods.1, § 76 ods.1, ods.3 a ods.5 a §77 ods.1 zákona č. 511/1992 Zb. Žalovaná nevydala rozhodnutie o začatí daňového exekučného konania, ani daňovú exekučnú výzvu, ktorú bola povinná doručiť dlžníkovi. Až po márnom uplynutí lehoty na podanie odvolania voči daňovej exekučnej výzve alebo po doručení rozhodnutia o podanom odvolaní, bolo možné vydať daňový exekučný príkaz. Navyše, podľa predloženého výpisu z účtu žalovanej, bola dňa 11.2.2010 z účtu žalobcu poukázaná dlžná suma na účet žalovanej. Napriek tejto skutočnosti exekučné konanie prebiehalo naďalej, účet žalobcu v Dexia banke Slovensko a.s. bol naďalej blokovaný, v rozsahu

„daňového nedoplatku“. K odblokovaniu účtu došlo až na základe žiadosti žalovanej zo dňa 6.11.2012, napriek výzve žalobcu na upustenie od nezákonnej blokácie účtu zo dňa 30.1.2012. Žalovaná bola pritom povinná v súlade s vyššie cit. ust. § 80 zákona č. 511/1992 Zb. zastaviť exekučné konanie, ak došlo k zaplateniu dlžnej sumy. Daňové exekučné konanie teda prebiehalo nedôvodne neprímerane dlhú dobu. Na základe uvedených skutočností mal súd za preukázané splnenie jedného z predpokladov pre určenie zodpovednosti žalovanej za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pri vykonávaní daňovej exekúcie voči žalobcovi.

9. Následne súd skúmal splnenie ďalších predpokladov pre záver o zodpovednosti žalovaného a to existenciu škody a príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom žalovanej a škodou uplatňovanou žalobcom. Súd konštatoval, že zo žalobcom predložených výpisov z jeho účtov nie je zrejmý vznik škody, ani jej súvislosť s nesprávnym úradným postupom žalovanej. Z výpisov vyplývajú kreditné i debetné operácie, ako aj skutočnosť, že žalobca bol v omeškaní s úhradami nejakých úverových splátok, že bol povinný platiť nejaké mimosúdne náklady i úroky z omeškania. Tieto skutočnosti však nepreukazujú spôsobenú škodu, ani jej súvislosť s konaním žalovanej. Podľa potvrdenia Dexia banky Slovensko a.s. zo dňa 21.1.2011 ako aj zo dňa 1.3.2011 banka blokovala ku dňu vystavenia potvrdenia účet žalobcu vo výške 612,90 eur od 18.1.2010 z dôvodu exekúcie v prospech žalovanej. Prima banka Slovensko, a.s. (právny nástupca Dexia banky Slovensko a.s.) potvrdila blokovanie čiastky 612,90 eur na účte žalobcu ku dňu 29.10.2012. Podľa predložených daňových priznaní základ dane u žalobcu za rok 2009 činil 935,88 eur. Za rok 2010 vykázal žalobca daňovú stratu 34.099,29 eur, za rok 2011 daňový základ predstavoval 3.261,94 eur a za rok 2012 vo výške 2.089,55 eur. K predloženým zmluvám o pôžičke súd uvádza, že nebolo preukázané, že došlo k reálnemu poskytnutiu peňazí a rovnako, ako v ostatnom, že v dôsledku nesprávneho úradného postupu žalovanej musel žalobca uzavrieť pôžičky za neprímerané úroky (súd podotýka, že ide o pôžičky medzi žalobcom a jeho jediným konateľom), resp. že z dôvodu uzavretia týchto pôžičiek vznikla žalobcovi škoda a že táto vznikla v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom žalovanej. Súd ďalej konštatoval, že napriek žalobcom predloženému množstvu listinných podkladov, po tom, čo sa s nimi súd oboznámil a vyhodnotil ich, dospel k záveru, že tieto nepreukazujú výšku vzniknutej škody, ani príčinnú súvislosť medzi potenciálnou škodou a nesprávnym úradným postupom žalovanej. Pre úplnosť súd poznamenal, že žalobca mienil preukázať výšku spôsobenej škody znaleckým dokazovaním, avšak na pojednávaní dňa 8.6.2018 uviedol, že vznik škody, ako aj príčinnú súvislosť riadne preukázal a nemal žiadne návrhy na doplnenie dokazovania. Žalobca pritom potvrdil, že účty boli blokováné len do sumy 612,90 eur. Súd konštatoval, že táto suma bola relatívne skoro po blokácii účtu v Slovenskej sporiteľni, a.s. stiahnutá, Dexia banka Slovensko a.s. mu síce naďalej blokovala sumu 612,90 eur, avšak so zvyšnou sumou na účte mohol žalobca riadne disponovať. Zhrnúc vyššie uvedené súd uzavrel, že pre priznanie náhrady škody nie sú splnené zákonné podmienky.

10. Vo vzťahu k nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie konštatoval, že priznanie nemajetkovej ujmy prichádza do úvahy pri konštatovaní porušenia práva (nezákonného rozhodnutia / nesprávneho úradného postupu), ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením pre poškodeného, pričom zásah tejto intenzity musí žalobca preukázať. Nemajetková ujma má byť určitou náhradou za protiprávny stav, ktorý spôsobil nenapraviteľnú ujmu v nemajetkovej sfére dotknutej osoby. Jej výšku určuje súd úvahou, vychádzajúc predovšetkým z kritérií uvedených v ust. § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., t.j. s prihliadnutím na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

11. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal, že by v dôsledku nesprávneho úradného postupu došlo k takému intenzívnemu zásahu do jeho práv, že by to odôvodňovalo priznanie nemajetkovej ujmy. Súd preto aj žalobu o náhradu nemajetkovej ujmy zamietol.

12. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol s poukazom na ust. § 262 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 CSP, vychádzajúc zo zásady úspechu v spore, s tým, že žalobca bol v konaní procesne úspešnou stranou v časti konštatovania porušenia práva t.j. nesprávneho úradného postupu žalovanou pri vykonávaní daňovej exekúcie. Napriek tomu, že tento čiastočný úspech žalobcu sa neprejavil vo výsledku sporu jeho peňažným vyjadrením, súd považoval za dôvodné a zodpovedajúce spravodlivému usporiadaniu pomerov sporových strán, prihliadnuť naň. Súd preto vychádzal zo záveru, že žalobca bol

úspešný v rozsahu 1/3 uplatneného nároku - konštatovanie porušenia práva, čo súčasne zodpovedá 2/3 úspechu žalovanej - v časti nároku o zaplatenie náhrady škody (1/3) + nemajetkovej ujmy (1/3). V pomere vzájomnej úspešnosti v spore tak bola žalovaná úspešná v rozsahu 1/3 (2/3 - 1/3), t.j. 33,33 %.

13. Proti rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote (včas) odvolanie s poukazom na odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods.1 písm. a), b), d), e), f) a g) CSP, t.j. že neboli splnené procesné podmienky, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným spôsobom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené. Žalobca sa nestotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktoré označil ako „typu trestný čin sa stal, ale škoda sa nestala“, t.j. že súd konštatoval porušenie práva žalovanou, ale zároveň dodal, že sa vlastne nič nestalo, až na to, že bola znemožnená resp. veľmi znížená platobná schopnosť jeho firmy. Od počiatku poukazyval na skutočnosť, že mu bola z účtu nezákonne ukradnutá suma peňazí, ktorá sa rovnala niekoľkoročnému nájmu. Na začiatku dokazovania žiadal o prizvanie súdneho znalca z príslušnej oblasti. Nesúhlasil s tým, že nepreukázal výšku pôžičiek firme v danom čase a aj po tom. Predložil doklady o tom, že pôžičku si bral ako súkromná osoba z banky (2 x 7.500 eur, úroky cca 400 eur mesačne do zaplatenia, plus úroky za omeškanie). V daňovom priznaní figuruje kolónka - pôžička spoločníka firme, kde to je uvedené. Vzhľadom na uvedené žiadal, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

14. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že rozsudok súdu prvej inštancie pokladá za vecne správny. Poznamenala, že žalobca iba sucho okopíroval odvolacie dôvody, uvedené v ust. § 365 ods.1 CSP, avšak tieto nijako nekonkretizoval, resp. neuviedol, v čom vidí ich naplnenie. Mala za to, že žalobca nevyprodukoval žiaden relevantný dôkaz, ktorý by preukázal dôvodnosť jeho nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy. Žalovaná navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdil.

15. Žalobca k vyjadreniu žalovanej stanovisko nepodal.

16. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas a oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

17. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 20.2.2020 o 9,05 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 230/II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 6.2.2020 na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1 a 3 CSP a § 378 ods. 1 CSP.

18. Odvolací súd sa stotožňuje s vyjadrením žalovanej v tom smere, že žalobca v odvolaní neuvádza žiadne skutočnosti, ktoré by sa dali podradiť pod odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods.1 písm. a), t.j. že neboli splnené procesné podmienky, ani podľa písm. b), t.j. že súd prvej inštancie nesprávnym procesným spôsobom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ani podľa písm. d), t.j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a ani podľa písm. g), t.j. že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené.

19. Vychádzajúc z obsahu odvolania je možné konštatovať, že žalobcom uvádzané skutočnosti predstavujú odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods.1 písm. e) a f) CSP.

20. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e/ CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. V tomto prípade ide o vadu skutkovú, keď strana navrhla dôkaz, ktorý je potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností, ale súd prvej inštancie takýto dôkaz nevykonával.

21. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP (do 30.6.2016 s ust. § 132 OSP) a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti, zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP.

22. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a v rozsahu námietok žalobcu uvedených v odvolaní a dospel k záveru, že odvolaním uplatnené odvolacie dôvody v prejednávanej veci neboli preukázané a rozsudok je vecne správny. Odvolací súd nezistil, že by skutkové zistenia súdu prvej inštancie nezodpovedali vykonaným dôkazom alebo, aby súd pri svojom rozhodovaní opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, príp. vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývali alebo v konaní nevyšli najavo, alebo aby nesprávne interpretoval, príp. aplikoval použitý právny predpis. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu prejednávanej veci a pri jej právnom posúdení použil správne právne normy, ktoré aj správne vyložil a aplikoval na zistený skutkový stav, v intenciách týchto zák. ustanovení hodnotiac vykonané dôkazy z hľadiska ich dôležitosti, pravdivosti, zákonnosti a vierohodnosti, každý dôkaz jednotlivo a všetky v ich vzájomnej súvislosti podľa ust. § 191 a nasl. CSP a zásad ustálených v súdnej praxi, pričom uviedol aj dostatočné, správne a presvedčivé dôvody svojho rozhodnutia a zo zisteného skutkového stavu vyvodil zodpovedajúce právne závery o právach a povinnostiach sporových strán i správny záver o nedôvodnom uplatnení nároku proti žalovanej. Odvolací súd nezistil pochybenia ani v procesnom postupe súdu porušujúce procesné práva strán (žalobcu) alebo právo na spravodlivý proces, odnímajúce stranám sporu možnosť konať pred súdom, ani žiadnu z väd konania, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie. Žalobca v odvolaní v podstate iba opakuje skutočnosti a tvrdenia, s ktorými sa súd v odôvodnení napadnutého rozsudku presvedčivo a výstižne vyrovnal.

23. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti obcí a vyšších územných celkov za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu územnej samosprávy alebo jeho nesprávnym úradným postupom pri výkone samosprávy sú: 1. nezákonné rozhodnutie orgánu územnej samosprávy vydané pri výkone samosprávy alebo jeho nesprávny úradný postup pri výkone samosprávy, 2. existencia škody a 3. príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím orgánu územnej samosprávy vydaným pri výkone samosprávy alebo jeho nesprávnym úradným postupom pri výkone samosprávy a škodou.

24. Tieto predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu musia byť splnené kumulatívne, t.j. všetky súčasne, čo znamená, že v prípade nesplnenia čo i len jednej z nich nemožno vyvodit' záver o vzniku zodpovednosti za škodu. V už ustálenej súdnej judikatúre sa zdôrazňuje, že je to žalobca, kto nesie dôkazné bremeno na preukázanie tvrdených skutočností a teda, musí v konaní preukázať existenciu všetkých troch základných predpokladov zodpovednosti za škodu.

25. V prejednávanej veci nebolo sporné a ani samotná žalovaná obec nespochybovala, že pri výkone verejnej moci zverenej jej zákonom v rámci výkonu územnej samosprávy, sa pri rozhodovaní o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb (v danom prípade vo vzťahu k žalobcovi), dopustila nesprávneho úradného postupu. Ako to konštatoval súd prvej inštancie, k tomuto postupu došlo pri vykonávaní daňovej exekúcie voči žalobcovi. Súd prvej inštancie mal teda za preukázané splnenie prvého základného predpokladu pre záver o zodpovednosti žalovanej za vznik škody resp. nemajetkovej ujmy, spôsobenej žalobcovi.

26. V konaní tak ostala spornou otázka splnenia ďalších dvoch základných predpokladov zodpovednosti a teda, či došlo k vzniku škody resp. nemajetkovej ujmy, ako aj, či táto vznikla v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom žalovanej pri výkone samosprávy.

27. Základným východiskom pre posúdenie tejto spornej otázky bol výsledok resp. prejav nesprávneho úradného postupu žalovanej, ktorý v danom prípade spočíval v zablokovaní účtov žalobcu čo do sumy 612,90 eur v dvoch bankách na základe daňového exekučného príkazu žalovanej zo dňa 12.1.2010.

28. Ako bolo nesporne preukázané, suma 612,90 eur bola na účte žalobcu v Slovenskej sporiteľni a.s. blokována až do jej zrušenia dňa 11.2.2010, kedy bola poukázaná na účet žalovanej a rovnaká suma 612,90 eur bola na účte žalobcu v Dexia banke Slovensko a.s. blokována do novembra 2012.

29. Čo sa týka druhého z predpokladov zodpovednosti žalovanej (existencia škody resp. nemajetkovej ujmy), podľa ust. § 17 zákona č. 514/2003 Z.z. sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk a za určitých okolností aj nemajetková ujma.

30. Škodou sa rozumie ujma, ktorá nastala (prejavuje sa) v majetkovej sfére poškodeného (spočíva v zmenšení jeho majetkového stavu) a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t.j. peniazmi, a je teda napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peniazmi. Skutočnou škodou je ujma, ktorá znamená zničenie, stratu, zmenšenie, zníženie či iné znehodnotenie už existujúceho majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou a ktorá predstavuje majetkové hodnoty, ktoré treba vynaložiť pre uvedenie veci do predošlého stavu (pokiaľ to nie je vylúčené).

31. Naproti tomu ušlý zisk predstavuje zmarený majetkový prospech (prekazené zväčšenie alebo budúce rozmnoženie majetku poškodeného), ktorý bolo možné očakávať s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, no nenastalo v dôsledku škodnej udalosti.

32. Môže sa pritom jednať o rôzne druhy škôd, napr. o škody vzniknuté zásahom na veci, ale aj zásahom do iných majetkových práv, na zárobku, na zdraví a živote. Ujma na veciach môže byť zapríčinená ich poškodením, zničením, a pod. Ujma na právach môže byť zapríčinená najmä znemožnením ich výkonu (napr. tiež v dôsledku scudzenia, neoprávneného zadržavania), ochrany a nesplnením im zodpovedajúcich povinností. Identifikácia druhu škody sa ustaluje náležitým zistením škodového deja, ktoré napomáha k ustáleniu príčinnej súvislosti, rozsahu (výšky) škody a napokon, vedie aj k úvahe o spôsobe jej reparácie.

33. Samotná nemajetková ujma predstavuje zásah do inej než majetkovej sféry poškodeného. Jej negatívne následky môžu ovplyvňovať napríklad česť, vážnosť, povest', súkromný a pracovný život, rodinné vzťahy a spoločenské postavenie poškodeného. Pokiaľ je poškodený subjekt právnickou osobou, ktorá svoje konanie uskutočňuje prostredníctvom orgánov tvorených fyzickými osobami, je potrebné negatívne následky do osobného života spoločníkov a členov štatutárnych orgánov posudzovať ako jedno z kritérií, ktoré má vplyv na vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Ochrana dobrej povesti právnickej upravená v § 19b Občianskeho zákonníka vo svojej podstate vychádza z ustanovení § 11 až § 13 Občianskeho zákonníka, ktoré sa týkajú ochrany osobnostných práv fyzických osôb, predovšetkým ich čiastkových práv na meno a česť. Dobrá povest' predstavuje nehmotné a samostatne nevyčísliteľné hodnoty, ktoré sa spájajú s právnickou osobou, predovšetkým určité morálne, ale aj kvalitatívne vlastnosti charakterizujúce právnickú osobu, podľa ktorých sa hodnotí a prijíma spoločnosťou.

34. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že žalobca jednoznačne nepreukázal vznik skutočnej škody, vrátane ušlého zisku, ani vznik nemajetkovej ujmy.

35. Žalobca nepreukázal, že by v dôsledku nesprávneho úradného postupu došlo k faktickému zmenšeniu pôvodného, už existujúceho majetkového stavu oproti stavu pred škodnou udalosťou, t.j. pred zablokovaním jeho účtov a tiež žiadnym predloženým dôkazom nepreukázal, že nebyť zablokovania účtov, tak za riadneho chodu vecí mohol reálne očakávať nejaký majetkový prospech alebo budúce rozmnoženie majetku, ktoré práve z tohto dôvodu nedosiahol. Ušlý zisk znamená stratu očakávaného zisku, pričom pri jeho posudzovaní nepostačuje len pravdepodobnosť hypotetického zvýšenia majetku v budúcnosti, ale musí byť isté, že pri pravidelnom behu vecí mohol žalobca dôvodne očakávať reálne rozmnoženie svojho majetku. Žalobca síce predložil množstvo dokladov, avšak konkrétne netvrdil a s poukazom na jednotlivé doklady nešpecifikoval, ako dospel k výške uplatnenej škody (20.000 eur), z čoho konkrétne pozostáva, v akom rozsahu a z akého titulu musel vynaložiť nejaké

finančné prostriedky, resp. čo mu z majetkovej podstaty (aktív) fakticky ubudlo, čo stratil, čo mu ušlo. Čo sa týka náhrady nemajetkovej ujmy, žalobca tvrdil, že ujma vo výške 10.000 eur spočíva v poškodení dobrej povesti jeho firmy - obchodnej spoločnosti, čo odôvodňoval v podstate jedinou skutočnosťou, t.j. že v dôsledku exekúcie mu banky odmietli poskytnúť úver. Nepredložil však žiaden dôkaz, svedčiaci o tejto skutočnosti.

36. V tomto smere odvolací súd zdôrazňuje, že procesný úspech strany v konaní je podmienený unesením dvoch bremien; jednak ide o bremeno tvrdiť skutočnosti na svoj procesný útok či obranu a zároveň bremeno tvrdené skutočnosti preukázať. Žalobca, ktorý sa domáha náhrady škody alebo náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, musí uniesť bremeno tvrdenia, ako aj dôkazné bremeno, že mu škoda alebo nemajetková ujma vznikla a že na jej uspokojenie nie je dostačujúcim zadosťučinením len konštatovanie porušenia práva.

37. Skutkové tvrdenia, z ktorých má vyplynúť oprávnenosť uplatneného nároku, by teda žalobca mal vymedziť jednoznačne a konkrétne a to v takom rozsahu, ktorý by umožnil jednoznačnú individualizáciu druhu a rozsahu škody.

38. Žalobca v priebehu konania, napriek výzve súdu prvej inštancie skutkovo nedoplnil svoje tvrdenia o skutočnosti, ktoré sú relevantné pre posúdenie otázky vzniku a rozsahu škody a nemajetkovej ujmy a príčinnej súvislosti medzi tvrdenou škodou a nemajetkovou ujmom a nesprávnym úradným postupom žalovanej.

39. Odhliadnuc od vyššie uvedeného odvolací súd za významnú skutočnosť považuje predovšetkým rozsah, v akom došlo k blokácii finančných prostriedkov na podnikateľských účtoch žalobcu, v spojení s obdobím, počas ktorého boli peniaze blokované. Ako už súd uviedol vyššie, suma 612,90 eur bola v Slovenskej sporiteľni a.s. blokovaná od 18.1.2010 do 11.2.2010, kedy bola poukázaná na účet žalovanej, t.j. len jeden mesiac a suma 612,90 eur bola v Dexia banke Slovensko a.s. blokovaná od 18.1.2010 do novembra 2012, t.j. takmer 3 roky. Ako správne uviedol súd prvej inštancie, zvyšnej časti finančných prostriedkov sa blokácia netýkala a teda, žalobca nimi mohol voľne disponovať. Odvolací súd aj s prihliadnutím na tieto okolnosti nepovažuje za uveriteľné a opodstatnené tvrdenie žalobcu, že si v dôsledku tohto zásahu musel požičať finančné prostriedky na chod firmy za neprimerané úroky, že sa dostal do omeškania s úhradami svojich dlhov, resp. že v dôsledku blokácie sa jeho firma stala „cash flow“, t.j. platobne neschopnou.

40. K námietke žalobcu, že vo vzťahu k otázke vzniku škody súd nevykonal dokazovanie znaleckým posudkom, ktorý žalobca navrhol na začiatku konania, odvolací súd uvádza, že sa stotožňuje s postupom súdu prvej inštancie, ktorý na pojednávaní konanom dňa 8.6.2018 pred tým, ako vo veci samej rozhodol, v súlade s ust. § 181 ods.2 CSP oboznámil strany sporu (vrátane prítomného žalobcu) so svojim predbežným právnym názorom a výslovne konštatoval, že vznik škody a príčinná súvislosť neboli preukázané, pričom dôkazná povinnosť v tomto smere zaťažuje žalobcu. Žalobca po vyjadrení súdu uviedol, že škodu pokladá za preukázanú a nemá žiadne návrhy na doplnenie dokazovania.

41. Nevykonanie žalobcom navrhovaného dôkazu preto nezakladá odňatie možnosti konať pred súdom; žalobcovi nič nebránilo, aby si takýto dôkaz zadovážil a predložil sám resp. aby od vykonania tohto dôkazu neustúpil a na jeho vykonaní trval. Aj tu sa však žiada pripomenúť, že vykonať znalecké dokazovanie na určenie rozsahu vzniknutej škody či ujmy by prichádzalo do úvahy len za splnenia podmienky jednoznačného a konkrétneho uvedenia skutkových tvrdení v takom rozsahu, ktorý by umožnil jednoznačnú individualizáciu druhu a rozsahu ujmy, nie však pri tak nekonkrétnej a všeobecnej argumentácii žalobcu, ako to bolo v danej veci. V uznesení o ustanovení znalca musia byť presne a určito vymedzené otázky, na ktoré má znalec odpovedať, pričom súd už v tejto fáze konania musí mať zistené skutkové okolnosti, ktoré sú relevantné pre znalecké dokazovanie a musí vedieť, zodpovedanie akej otázky je relevantné pre objasnenie skutkového stavu. Nie je teda úlohou súdu, aby v tomto smere sám dotváral skutkové okolnosti týkajúce sa druhu a rozsahu škody a sám tvoril otázky, na ktoré by mal znalec odpovedať.

42. Zhrnúc vyššie uvedené, odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca v spore vo vzťahu k otázke vzniku ujmy a jej rozsahu, ako aj príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom dôsledne neuniesol nielen bremeno skutkového tvrdenia, ale aj dôkazné bremeno.

43. Pokiaľ žalobca v odvolaní vytýka, že súd prvej inštancie na jednej strane konštatuje, že žalovaná sa dopustila nesprávneho úradného postupu a na strane druhej mu nepriznáva nárok na náhradu škody, odvolací súd opätovne poukazuje na nevyhnutnosť súčasného splnenia všetkých troch predpokladov pre záver o zodpovednosti žalovanej a ak bola zistená absencia čo len jedného z týchto kumulatívnych predpokladov pre priznanie náhrady škody (v danom prípade vznik škody resp. ujmy v príčinnej súvislosti s porušením práva), toto jeho zistenie nutne muselo viesť k zamietnutiu žaloby.

44. Zhrnúc vyššie uvedené odvolací súd uzatvára, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny. Odvolací súd preskúmal aj odvolaním napadnutý výrok o náhrade trov konania a konštatuje, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok potvrdil postupom podľa ust. § 387 ods. 1 CSP.

45. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP. V odvolacom konaní bola žalovaná úspešná v plnom rozsahu, preto jej odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %.

46. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods.2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).